

**Громадська рада при
Національному агентстві з питань запобігання корупції**
04071, м. Київ, вул. Ярославська, 11, оф. 3
gromrada.nazk@gmail.com

Висновок

Громадської ради при Національному агентстві з питань запобігання корупції на звіт про діяльність Національного агентства з питань запобігання корупції за 2021 рік

Громадська рада при Національному агентстві з питань запобігання корупції (далі – Громадська рада, Громадська рада при НАЗК) на підставі п. 4 ч. 3 ст. 14 Закону України «Про запобігання корупції», реалізуючи свої функції із забезпечення прозорості та громадського контролю за діяльністю Національного агентства з питань запобігання корупції (далі – Агентство, НАЗК) надає свій висновок щодо звіту про діяльність Національного агентства з питань запобігання корупції за 2021 рік (далі – Звіт).

Складові частини висновку:

1. Відповідність Звіту вимогам законодавства.
2. Загальна оцінка Звіту та діяльності Агентства у 2021 році:
  - 2.1 Оцінка затверджених показників ефективності Національного агентства з питань запобігання корупції;
  - 2.2 Оцінка окремих напрямків діяльності Національного агентства з питань запобігання корупції протягом звітного періоду та відображення отриманих результатів у Звіті.
3. Рекомендації Громадської ради при Національному агентстві з питань запобігання корупції.

1. Відповідність Звіту вимогам законодавства

Відповідно до ч. 5 ст. 14 Закону України «Про запобігання корупції» (далі – Закон) до щорічного звіту про діяльність Агентства мають бути включені такі відомості:

- 1) визначені Національним агентством показники ефективності його діяльності та результати їх досягнення;
- 2) статистичні дані про результати діяльності Національного агентства, у тому числі дані про:
  - кількість виявлених порушень цього Закону, Закону України «Про політичні партії в Україні»;
  - кількість складених уповноваженими особами Національного агентства протоколів про адміністративні правопорушення та результати їх розгляду;
  - кількість винесених приписів Національного агентства, надісланих матеріалів про порушення законодавства до правоохоронних та інших органів, результати їх розгляду;

результати звернень Національного агентства до суду з позовами (заявами) відповідно до закону;

дисциплінарні стягнення, застосовані до працівників Національного агентства;

3) результати діяльності підрозділу внутрішнього контролю та підрозділу з питань запобігання корупції Національного агентства;

4) відомості про взаємодію з іншими державними органами, органами місцевого самоврядування, підприємствами, установами та організаціями;

5) відомості про співпрацю з компетентними органами іноземних держав, міжнародними та іноземними організаціями;

6) чисельність працівників Національного агентства, їхню кваліфікацію та досвід, підвищення їхньої кваліфікації;

7) штатний розпис та кошторис Національного агентства, його виконання;

8) інші відомості, що стосуються результатів діяльності Національного агентства.

2. Загальна оцінка Звіту та роботи Агентства у 2021 році

Оцінювання діяльності Агентства Громадською радою здійснювалось за 5-бальною шкалою (1 – дуже погано; 2 – погано; 3 – задовільно; 4 – добре; 5 – відмінно).

2.1 Оцінка ефективності Національного агентства з питань запобігання корупції, згідно звіту-самооцінки щодо ефективності діяльності Національного агентства з питань запобігання корупції, згідно з критеріями, затвердженими постановою Кабінету Міністрів України від 20 травня 2020 року № 458:

- **Агентством було успішно виконано більшість затверджених показників ефективності (97,8%).**
- **Заслужують окремого згадування досягнення Агентством 100% показників ефективності у напрямках:**
  - формування, координація та моніторинг реалізації державної антикорупційної політики;
  - проведення моніторингу та контролю за дотриманням законодавства щодо запобігання та врегулювання конфлікту інтересів, інших вимог та обмежень, передбачених Законом;
  - проведення контролю та перевірки декларацій осіб, уповноважених на виконання функцій держави або місцевого самоврядування, моніторингу способу життя суб'єктів декларування;
  - забезпечення законності та прозорості фінансування політичних партій, а також подання ними фінансової звітності, контроль за своєчасністю подання звітів про надходження і використання коштів виборчих фондів на загальнодержавних та

місцевих виборах, повнотою таких звітів, достовірністю включених до них відомостей;

- діяльність у сфері захисту викривачів корупції.

2.2 Оцінка окремих напрямків діяльності Національного агентства з питань запобігання корупції протягом звітного періоду та відображення отриманих результатів у Звіті:

Напрямки діяльності	Загальні висновки та рекомендації	Оцінка
Формування, координація та моніторинг антикорупційної політики	<p>Агентство у 2021 році провело ряд заходів необхідних для сприяння прийняттю Верховною Радою України проекту Закону України «Про засади державної антикорупційної політики на 2020 – 2024 роки», яким передбачено затвердження Антикорупційної стратегії на 2020 – 2024 роки.</p> <p>Частина запланованої діяльності у цьому напрямі можлива лише після ухвалення Верховною Радою України Антикорупційної стратегії, що зумовлює неможливість виконання частини діяльності Агентства у напрямку реалізації антикорупційної стратегії.</p>	5
Організація заходів із запобігання та виявлення корупції	<p>Агентство у 2021 році розширило свою діяльність щодо оцінки корупційних ризиків у діяльності державних органів, органів місцевого самоврядування, підприємств, установ та організацій і повело відповідну оцінку у сферах пов'язаних з питаннями земельних відносин, містобудування, оборонного комплексу та соціальної сфери.</p> <p>Проведена оцінка створює якісні передумови для підвищення ефективності діяльності як антикорупційних уповноважених, так і суб'єктів, відповідальних за регулювання та контроль відповідної галузі.</p>	5
Контроль за виконанням антикорупційних програм та перевірки	<p>Упродовж року Агентство провело аналіз 122 антикорупційні програми, видало 62 накази про їх погодження та 60 наказів про відмову в погодженні. Проведення аналізу антикорупційних програм сприяє підвищенню їх якості.</p> <p>Додатковим позитивним інструментом у підготовці антикорупційних програм стала розробка методичних рекомендацій та типової антикорупційної програми юридичної особи.</p>	5

	<p>Важливим цифровим інструментом для уповноважених підрозділів із питань запобігання та виявлення корупції є Антикорупційний портал, який запрацював цього року.</p>	
Антикорупційна експертиза	<p>У 2021 році Агентством проведено моніторинг 3950 проектів нормативно-правових актів, внесених на розгляд Кабінету Міністрів України та Верховної Ради України. Щодо сотні таких актів, в яких були виявлені ознаки корупціогенних факторів, проведено антикорупційну експертизу за результатами якої підготовлено висновки відповідним профільним комітетам Верховної Ради України та Кабінету Міністрів України.</p> <p>Агентством враховані попередні рекомендації Громадської ради щодо проведення інформування про результати пост-аналізу наданих висновків суб'єктами, відповідальними за розробку і прийняття нормативно-правових актів.</p>	5
Врегулювання конфлікту інтересів	<p>Агентство активно проводило моніторинг та контроль за дотриманням законодавства щодо запобігання та врегулювання конфлікту інтересів, інших вимог та обмежень, передбачених Законом.</p> <p>Завдяки співпраці з громадською спільнотою у 2021 році було створено портал «Приховані інтереси», який надає можливість будь-якій особі переглянути можливі ризики будь-якого посадовця. Також декларанти можуть дослідити можливі ризики у своїй діяльності.</p>	5
Захист викривачів корупції	<p>Діяльність у сфері захисту викривачів корупції була у 2021 році в Агентства у пріоритетних напрямках.</p> <p>Завдяки прийнятті Верховною Радою України Закону України «Про внесення змін до Закону України «Про запобігання корупції» щодо упорядкування окремих питань захисту викривачів», було створено правову основу для розробки Єдиного порталу повідомлень викривачів.</p> <p>Навчальний курс та публічні заходи якісно покращили знання про викривачів корупції та їх захист. Агентство активно включилося у судові справи за участі викривачів та 2021 році здійснювало супровід 98 таких справ.</p>	5
	У 2021 році підрозділи Агентства, що здійснюють	

Фінансовий

Фінансовий контроль	<p>функції фінансового контролю, завершили перевірку 1076 декларацій осіб, уповноважених на виконання функцій держави та органів місцевого самоврядування. Даний показник повною мірою відповідає запланованим об'ємам проведення відповідних перевірок.</p> <p>Матеріали про виявлені порушення та такі, що містять ознаки необґрунтованості активів та незаконного збагачення спрямовано до уповноважених правоохоронних та судових органів.</p> <p>Агентство у Звіті показало відомості щодо результатів розгляду уповноваженими органами протоколів про адміністративні правопорушення, приписів, як того вимагають положення Закону України «Про запобігання корупції», та як це рекомендувала Громадська рада у своєму висновку за 2020 рік.</p> <p>Втім, наявні дані щодо так званих швидких перевірок, не дають змоги оцінити результат їх проведення. Так, Національним агентством зазначається про загальну суму виявлених недостовірних відомостей, проте не зрозуміло, чи слугували матеріали таких перевірок підставою для накладення адміністративних стягнень або для відкриття кримінальних проваджень.</p>	4
Запобігання політичній корупції	<p>Важливим поступом діяльності Агентства у 2021 році у сфері запобігання політичній корупції стало введення у постійну експлуатацію Єдиного державного реєстру звітності політичних партій про майно, доходи, витрати й зобов'язання фінансового характеру. Цей реєстр заклав якісну основу для подання електронної фінансової звітності для політичних партій та їхніх місцевих організацій, а також надав кращий доступ до цієї інформації для громадян.</p> <p>Агентство працює над покращенням правового забезпечення звітування політичними партіями та направило Президенту України пропозиції до вето Закону від 02.11.2021 №1849-IX. Наразі Закон очікує на повторний розгляд у Верховній Раді із пропозиціями Президента.</p> <p>У цьому Звіті Агентство подало необхідну статистичну інформацію про адміністративні провадження у сфері запобігання політичній корупції та результати розгляду відповідних протоколів, відсутність яких було недоліком, на думку Громадської ради, у звіті за 2020 рік.</p>	5
Просвіта	Офіс доброчесності у 2021 році відновив роботу	

	<p>Школи доброчесності та залучив близько тисячі учасників до інтенсивних занять у сфері запобігання корупції.</p> <p>Активна розробка та просування просвітницьких матеріалів у вигляді онлайн курсів, тренінгів, друкованих тематичних пам'яток та роз'яснень щодо застосування окремих положень Закону України «Про запобігання корупції» ефективно залучило широку громадськість та декларантів до глибокого вивчення питань у сфері запобігання корупції.</p>	5
--	--	---

Звіт публічно оприлюднений на офіційному Інтернет-ресурсі Агентства, структурований та містить необхідну інформацію щодо діяльності Агентства за звітний період.

З огляду на це, звіт та роботу Національного агентства з питань запобігання корупції у 2021 році можна оцінити на рівні «відмінно».

3. Загальні рекомендації Громадської ради при Національному агентстві з питань запобігання корупції

Позитивна оцінка діяльності Агентства і надалі повинна підкріплюватися якісною динамікою та суттєвими здобутками у сфері запобігання корупції, тому Громадська рада у майбутньому рекомендує звернути увагу на:

- **Демонстрацію успішних кейсів діяльності Агентства у різних сферах запобігання корупції.** Питання суспільної довіри є важливою складовою ефективного впровадження діяльності органу у суспільні процеси. Суспільна довіра становить основу для мультиплікації ефекту з запобігання корупції на низових рівнях, несприйняття корупції, як такої, у базових відносинах громадян між собою.
- **Прозорість діяльності.** Прозорість діяльності державної інституції є складовою суспільної довіри та забезпечує утвердження принципів справедливості й законності у відносинах суспільства та держави. Всупереч положенням ч.1 ст.15 Закону України «Про доступ до публічної інформації» Агентство не публікує в повному обсязі нормативно-правові акти, акти індивідуальної дії, проекти рішень, що підлягають обговоренню. Громадська рада рекомендує Агентству оприлюднити всі необхідні документи, що не були оприлюднені до цього. Також, наполягаємо на оприлюдненні правил логічного та арифметичного контролю перевірок декларацій з дотриманням вимог Закону України «Про доступ до публічної інформації».
- Проведення повних перевірок декларацій. НАЗК демонструє прогрес у порівнянні з тим, які підходи застосовуються при проведенні повних перевірок до 2019 року. Пропонується внесення змін до порядку Проведення повних перевірок декларацій з урахуванням рекомендацій представників громадськості у робочих групах.
- Проведення «швидких» перевірок декларацій. Національне агентство у своєму звіті вказує, що у 2021 році завдяки цій процедурі було перевірено усі 800 тисяч декларацій, поданих до Реєстру. Також вказується, що у 80% були виявлені ознаки

кримінального або адміністративного порушення. Загальна сума виявлених недостовірних відомостей склала 127,7 млн гривень. Проте, Національним агентством не вказується чи послугували матеріали цих перевірок для відкриття адміністративних чи кримінальних проваджень, для накладення відповідних санкцій. З огляду на це, рекомендуємо публікувати ці дані в подальшому.

**Голова Громадської ради при
Національному агентстві
з питань запобігання корупції**

Бутко К.Т.